

Medicatie bij reumatische ziekten: Prednisolon

(glucocorticosteroiden)

Ommelander Ziekenhuis
Groningen

Prednisolon behoort tot de groep van immuunmodulerende en immuunsuppressieve geneesmiddelen. Dat wil zeggen dat deze geneesmiddelen in staat zijn de activiteit van het immuunsysteem en het ziekteproces zelf af te remmen.

Het doel van dit type medicijnen is dan ook:

1. het beperken van de beschadiging door uw reumatische/auto-immuun ziekte
2. het verbeteren van de algemene conditie door remmen van de ziekteactiviteit.

Vaak wordt Prednisolon voorgeschreven in combinatie met andere geneesmiddelen.

Hoe u dit middel het beste in kunt nemen

Uw behandelend reumatoloog bepaalt de exacte dosering. De voorgeschreven dosis bij voorkeur innemen 's morgens vóór of tijdens de maaltijd met melk of water, tenzij uw arts anders adviseert. Maagirritatie kan worden voorkomen door inname tijdens of vlak na het eten.

Moment van werking

Meestal begint de werking van Prednisolon al nadat u een paar tabletten hebt gebruikt.

Lees voor gebruik de bijsluiter

Het is belangrijk om voor gebruik van het geneesmiddel altijd eerst de bijsluiter goed te lezen. De bijsluiter is een aanvulling op de informatie die de arts aan de patiënt geeft. Zijn er na het lezen van de bijsluiter nog vragen, raadpleeg dan uw behandelend reumatoloog, verpleegkundig specialist of apotheker.

Als bijwerking zijn o.a. beschreven

Het optreden van bijwerkingen is afhankelijk van de dosering die u uw arts voorschrijft.

Uw arts zal een zo laag mogelijke dosering voorschrijven.

- **vasthouden van lichaamsvocht:** uw gewicht kan toenemen omdat uw lichaam vocht kan vasthouden
- **infecties:** u bent gevoeliger voor infecties
- **dunner worden van de huid:** de huid kan brozer en gladder worden waardoor de huid sneller beschadigd kan worden
- **botontkalking:** er is een verhoogde kans op botontkalking vooral bij een hoge- en langdurige dosering
- **eetlust:** er is een toegenomen eetlust
- **maagklachten:** er is een verhoogde kans op maagzuurbranden, maagpijn of maagzweer
- **vollemaansgezicht:** het gezicht kan dikker worden doordat er te veel vetweefsel opgebouwd wordt in het gezicht
- **psychische reacties:** slapeloosheid, zeer opgewekte stemming, depressie of psychose
- **oog:** verhoogde kans op staar van de lens (cataract)
- **bloedsuikerstijging:** bij suikerziekte heeft het lichaam door Prednisolon gebruik meer behoefte aan bloedsuiker verlagende tabletten of insuline.

Indien één of meerdere van deze verschijnselen zich bij u voordoen, kunt u uiteraard het beste uw huisarts, verpleegkundig specialist of reumatoloog hiervan op de hoogte brengen.

Bij de volgende bijwerkingen moet u zo snel mogelijk contact opnemen met uw huisarts of dienstdoende reumatoloog

- Hoge koorts en tekenen van een infectie
- Braken van koffiedrabkleurig materiaal of bloed en/of zwarte ontlasting
- Extreem dorst en veel plassen

Controles

Bloedcontroles zijn niet anders dan wat u gewend was tijdens de behandeling van uw ziekte.

De reumatoloog of verpleegkundig specialist zal uw bloeddruk controleren (of de huisarts) en aanvullend bloedonderzoek afspreken (bloedsuiker). Bij suikerziekte kan het voorkomen dat u vaker uw bloedsuiker moet controleren en dat uw medicatie voor de suikerziekte moet worden aangepast. Neem contact op met uw arts of diabetesverpleegkundige die uw suikerziekte behandelt.

Aanvullende informatie

- Pas op met stoten omdat de huid brozer en gladder kan worden en deze daardoor sneller beschadigd kan worden (blauwe plekken). Omdat er een verhoogde kans op botontkalking is, zijn de volgende leefstijladviezen voor u van belang om botverlies te voorkomen:
  - Calcium:** 1250 mg/dag. Melkproducten: vla, yoghurt, koffiemelk en kaas zijn rijk aan calcium: 4 porties per dag. Ook groene bladgroenten, broccoli en noten bevatten calcium.
  - Vitamine D:** zit vooral in (vette) zeevis, zoals haring en makreel, maar ook in margarine, halvarine, boter en ei. Verder is zon belangrijk voor de aanmaak van vitamine D.
  - Bewegen en regelmatig naar buiten (zon):** 3 x per week 15 min. (minimaal)
    - wandelen, tuinieren, fietsen, roeien, tennissen, joggen
    - trap lopen, fietsen
- Om gewichtstoename te voorkomen is het raadzaam om niet toe te geven aan de eetlust die veroorzaakt wordt door Prednisolon gebruik.
- Meld uw arts of apotheker als u andere geneesmiddelen gebruikt of kort geleden heeft gebruikt, inclusief geneesmiddelen die u zonder voorschrift kunt verkrijgen. Prednisolon kan de werking van sommige geneesmiddelen beïnvloeden, waardoor aanpassing van de dosering van deze geneesmiddelen nodig kan zijn.

Niet zomaar stoppen met Prednisolon

Uw bijniere maken hormonen die lijken op Prednisolon. Door het gebruik van Prednisolon neemt deze productie tijdelijk af. Wanneer u plotseling stopt, kunnen uw bijniere dat niet goed opvangen en kunnen er ernstige bijwerkingen ontstaan zoals misselijkheid, braken, moeheid en lage bloeddruk.

Overleg **altijd** met uw behandelend reumatoloog wanneer u wilt stoppen met (en ook bij ophogen van) Prednisolon.

Zwangerschap, borstvoeding en fertiliteit

Zwangerschap:

In lage dosering is Prednisolon toegestaan. Wanneer een zwangerschap wordt overwogen is het verstandig om dit met uw behandelend arts te bespreken, eventueel zal de dosering in de loop van de zwangerschap worden aangepast.

Borstvoeding:

Bij langer durend gebruik van Prednisolon overwegen om na inname 3–4 uur te wachten met voeden. Bij gebruik van een hogere dosis gedurende langere tijd, de groei en ontwikkeling van het kind extra controleren.

Fertiliteit:

Bij gebruik van Prednisolon in hoge doses gedurende een lange periode (30 mg/dag gedurende minimaal 4 weken) zijn bij vruchtbare mannen reversibele stoornissen van spermatogenese waargenomen die een aantal maanden na staken van de behandeling aanhielden.

Operaties en tandheelkundige ingrepen

Vóór, tijdens en na stresssituaties zoals operaties of tandheelkundige ingrepen is het soms nodig de dosering tijdelijk te verhogen. Informeer alle behandelaars dat u Prednisolon gebruikt.

Vaccinatie

Een griepvaccinatie wordt jaarlijks aanbevolen.

Bron

- *Farmacotherapeutisch Kompas 2016*
- *cbo-richtlijn-osteoporose- en-fractuurpreventie 2011*
- <http://www.maartenskliniek.nl/behandelingen/reumatische-aandoeningen/reumageneesmiddelen/prednison/1557761/>
- *Osteoporose Stichting & Vereniging 2006*
- *Reumatologen Noord-Nederland*

ommelanderziekenhuis.nl

T 088 - 066 1000

OZG (11-17) REU 514